

Henriette Laursens 8. marts-tale

Taler

Henriette Laursen
Direktør i Kvininfo

Dato

8. marts 2023

Sted

VEGA, København

Køn skal ikke begrænse børns fremtid

Stemmeret, valgret, ret til ligeløn, uddannelse, fri abort og samtykke er bare noget af alt det, vi har opnået, siden den første kvindernes internationale kampdag blev vedtaget i 1910 lige her i nærheden, i Folkets Hus på Jagtvej 69.

8. marts er både en kampdag og en festdag og den er for alle køn. For alle vinder i sidste ende ved ligestilling.

De seneste uger har vi talt rigtig meget om, hvem der skal have værnepligt her i landet.

Det skal alle da. Hvis der altså overhovedet skal være værnepligt.

Jeg sneg et 'hvis' ind, fordi jeg ikke ser det som KVINFOs opgave at vurdere, om der skal være værnepligt eller ej.

Men er der allerede en værnepligt for de af os, der føder børn? Skal vi nu til at lægge fravær for soldatertjeneste oveni vores børnetjeneste, spørger nogen.

Jeg vælger at se det omvendt: Ligestilling skal *selvfølgelig* også være en del af forældreskabet. Meget, meget vigtigt hjælpes det nu på vej af både stærkere rettigheder til fædre og medforældre og i overenskomsterne, der i stigende grad sikrer løn under forældreorlov.

De to ting hænger sammen. Kvinder skal have en naturlig plads blandt soldater. Og fædre og medforældre skal have en naturlig plads blandt børn. Det er *ikke* vores køn, der skal afgøre, om vi kan være med.

Holder vi fast i at værnepligt kun er for et køn, maler vi videre på det velkendte billede, der viser køn som noget meget afgørende for vores talent og muligheder for at udføre et arbejde eller for om vi kan tage os af vores børn.

Det er de meget faste forestillinger om køn, vi skal modarbejde, hvis vi vil ligestilling.

Køn er ikke hugget i sten

Og vi kan godt ændre på vores meget faste forestillinger om køn. Køn er ikke hugget i sten. Det viser historien så tydeligt.

Alle I der strikker – ja, jeg ved I er her – I er måske nok kvinder, men når strikkepindene knitrer, så er I i gang med det, der engang var et fag eksklusivt for jer mænd.

Lyserød. Englænderne har sagt *in the pink* siden 1500-tallet. Altså sunde, friske, røde kinder. Godt helbred. Vitalitet. Naturligvis en farve for jer drenge og mænd.

Og det der med de vilde drenge. For godt 100 år siden var det pigerne, der var for vilde. De var uegnede og uvelkomne i skolerne, fordi de ikke havde nogen disciplin.

Historien viser os, at vi kan ændre fremtiden. Det skal vi også gøre på det her område. Ikke kun af hensyn til forsvar og forældreskab.

Men også fordi vi står midt i en rekrutteringskrise.

Vi kan for eksempel ikke rekruttere personale nok til Forsvaret. Det kan vi heller ikke til omsorgsfagene eller til bygge- og anlægsgene.

Det er blandt andet resultatet af vores meget faste forestillinger om køn. Fordi man i de her fag stort set kan kun hente arbejdskraft i halvdelen af befolkningen, og det er ikke nok.

Gad vide, om der er nogen her i salen, der har talt med et barn om, hvad det vil være, når hun eller han bliver stor?

Hun eller han. Det er nøjagtig det samme tema.

Fra børn er helt, helt, små gør vi dem til piger og drenge. Og de identiteter er klistret sammen med, hvad børnene vil være, når de bliver store. Efter al sandsynlighed vil de være noget, som rigtig mange piger eller drenge har været før dem.

Nogen vil være sygeplejerske og jeg kan med det samme afsløre, at det oftest ikke er drengene. Nogen vil være elektriker og det er så til gengæld tit drengene.

Vi lærer vores børn at være en pige eller en dreng. Måske slet ikke bevidst eller med overlæg. Men det sker. Masser af undersøgelser viser det: Vi klæder børn efter deres køn. Leger med dem efter deres køn. Vi trøster dem efter deres køn.

Vi spørger børn, hvad de vil være, når de bliver store. Men måske er det mere præcist, at tale om, hvad de overhovedet kan eller må blive.

Valget er slet ikke så frit, som vi gør det til.

For oplæringen i køn hænger ved. Vi ser det tydeligere og tydeligere efterhånden som de bliver voksne og helt lysende klart står det, når vi kommer frem til arbejdslivet: Kvinder har job i omsorg og pleje, mænd i byggeri og transport.

På den måde taber vil alle sammen, når vi som samfund holder børnene fast i de her hårde opdelinger efter køn.

Og det er skruen uden ende.

For hvis man nu er en dreng der vil være sygeplejerske – så lader man sandsynligvis være med at gå efter drømmen. For når der er meget få af ens eget køn på uddannelsen, så holder de fleste sig væk.

Det er med andre ord en svær opgave. Men det er jo 8. marts, og har vi ikke taget en masse store kampe tidligere?

Jeg synes, vi skal gøre vores børn den tjeneste at slippe dem fri af deres køn. Jeg er fristet til at sige, at vi skal passe på med at overdrive betydningen af køn –

selvom der nok er et par stykker derude der synes, at vi overdriver netop det til daglig.

Alvorligt talt: Hvad er det, vi gør ved vores unger? Putter dem ned i bittesmå kasser og snører dem ind i normer og forventninger på grund af deres køn.

Lad os på denne fest- og kampdag love hinanden at bryde med de faste forestillinger om køn og sørge for at alle køn får en naturlig plads om det er i forældreskabet, i forsvaret eller på vores ellers alt for kønsopdelte arbejdsmarked.

Jeg læste forleden om et barn, der efter at have set de mange Corona-presse møder med vores statsminister, havde spurgt sine forældre om mænd også kunne blive statsminister. Måske er der et lille håb her.

Og det bringer mig frem til netop at byde velkommen. Dog må jeg sende en hilsen til vores statsminister Mette Frederiksen, som desværre er blevet syg og har meldt afbud. Velkommen til beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen og til Nina Groes' mand ... miljøminister Magnus Heunicke.

Tak for at være her i aften og på den måde vise jeres prioritering af ligestilling.

Velkommen også til Folketingspolitikere, ambassadører og gæster.

En helt særlig tak til vores sponsorer. Listen er heldigvis lang og viser den fantasiske bredde ligestillingssagen har. Tak til DI, 3F, Finansforbundet, Lederne, Deloitte, FOA, IDA, Dansk Sygeplejeråd, HK, AkademikerPension, DJØF, DM, BUPL, Socialpædagogerne og Serviceforbundet

Velkommen til Kvindernes internationale kampdag! Det er så dejligt at lægge hus til og se jer alle sammen!

Skal vi ikke bare lade hinanden være lige det vi drømmer om – ligegyldig hvilket køn, vi er. Rigtig god fest i aften og god kamp.

Kilde

kvinfo.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

8. marts-tale, Kvindebevægelsen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henriette-laursens-8-marts-tale-2023>